

BOĞAZIÇI BAĞIMSIZ DENETİM ve YMM A.Ş.

BOĞAZIÇI BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

	www.bbdas.com.tr		/bbdas.com.tr		/bogazici_bbdas
	info@bbdas.com.tr		/bogazicibbdas		/company/bogazici-bagimsiz

Tarih : 02.08.2024

Sayı : BBDAS/2024-109

Konu : 7524 Sayılı Kanunla Vergi Kanunları İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapıldı

"7524 sayılı Vergi Kanunları İle Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 2 Ağustos 2024 tarih 32620 sayılı Resmî Gazete'de yayımlandı.

Kanun Teklifinde Yer Alan Bazı Düzenlemeler Aşağıda Başlıklar Halinde Özetlenmiştir:

1- Mahkeme Kararı ve İcra Dairelerinin Ödeme Veya İcra Emirleri Üzerine Yapılacak Ödemelerde Öncelikle Amme Alacağı Tahsil Edilecek:

6183 Sayılı A.A.T.U.H.K' nun 22/A maddesinde yapılan değişiklik ile; Mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine yapılacak ödemelerde de 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesine göre, kişilere yapılacak ödemelerde de, amme borcu olup olmadığı araştırıldıktan sonra, varsa önce borca mahsup yapıp, kalan tutarın kişilere ödenmesi yönünde düzenleme yapıldı. (Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren yapılacak ödemelerde başlayacak.)

2- Teknogirişim Şirketlerinde Çalışan Hizmet Erbabına Verilecek Pay Senetlerinin Vergilendirilmesinde Pay Senedinin Elde Tutulma Süresi İstisna Oranını Belirleyecek:

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mülga 17. maddesinde yapılan değişiklik ile; hizmet erbabına pay senedi verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerde ücret istisnası uygulamasında, pay senedinin elde tutulma süresine göre farklı oranlarda uygulanmasına yönelik düzenlemeler yapıldı. (Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren başlayacak.)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen kriterlere göre teknoloji girişim şirketi niteliğini haiz işverenlerce hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen ve ücret niteliğinde kabul edilen pay senetlerinin, verildiği tarihteki rayiç değerinin o yıldaki bir yıllık brüt ücret tutarını aşmayan kısmı gelir vergisinden istisna edildi.

Merkez :	Mahmutbey Mah. 2416 Sok. E2 Blok İSTOÇ Aktem Plaza No:4 K:8/58 Bağcılar / İSTANBUL	Tel: 0 212 433 83 00	Fax: 0 212 433 83 03
Antalya İrtibat :	Etiler Mah. 832 Sok. Arat İş Merkezi K:8 No:4/20 Muratpaşa / ANTALYA	Tel: 0 242 248 26 06	Fax: 0 242 248 66 03
Kayseri İrtibat :	Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Sütsever Apt. No:55/11 K:6 Kocasinan / KAYSERİ	Tel: 0 352 220 50 30	Fax: 0 352 220 50 40
Bursa İrtibat :	İhsaniye Mah. İzmir Yolu Cad. No:110/A D:8 Nilüfer / BURSA	Tel: 0 224 240 09 07	Fax: 0 224 240 09 07
Bolu İrtibat :	Kıraçayır Mah. İzzet Baysal Cad. Güler 2 İş Hanı No:88 Kat:2/47 BOLU	Tel: 0 374 210 10 28	Fax: 0 374 210 10 29
Fethiye İrtibat :	Akarca Mah. Tarık Maro Cad. No:18/1 Fethiye / MUĞLA	Tel: 0 507 182 76 79	
Ticaret Sicil No :	700923	Mersis No :	0470058081600010
		Web :	www.bbdas.com.tr
		E-mail :	info@bbdas.com.tr

Hizmet erbabı tarafından bu şekilde iktisap edilen pay senetlerinin; iktisap tarihinden itibaren üç tam yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin tamamı, dört ila altı yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %75'i, yedi ila on iki yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %25'i, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın gecikme faizi ile birlikte işverenenden tahsil edilecek.

3- Ticari Veya Mesleki Faaliyette Bulunan Gerçek Kişiler İle Kurumların Yoklama İle Tespit Edilecek Yıllık Ortalama Hasılatlarının %20'yi Aşan Oranda Düşük Beyan Edilmesi Halinde İzaha Davet İstenecek:

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 69. maddesinde yapılan değişiklik ile; ticari veya mesleki faaliyette bulunan mükelleflere (kurumlar vergisi mükellefleri dahil) yapılacak hasılat tespitlerine yönelik yoklama sonuçlarına göre aylık ve yıllık ortalama hasılatlarına ulaşılarak, tespit edilen bu tutarlarla mükelleflerin beyanları arasındaki farkın %20 yi aşması halinde mükelleflerin izaha davetlerinin istenebilmesine yönelik düzenleme yapıldı. Bu uygulama kurumlar vergisi mükelleflerini de kapsayacak. **(Uygulama 1.1.2025 tarihinden itibaren başlayacak.)**

Ticari veya mesleki faaliyetleri nedeniyle mükellef olanlara yönelik, Vergi Usul Kanununun 127 nci maddesi kapsamında günlük hasılat tutarlarını tespit etmek amacıyla bir ayda üçten, bir takvim yılında on ikiden az olmamak kaydıyla bu madde hükümlerine göre işlem tesis edilmek üzere yoklama yapılacaktır.

İdarece yapılan bu yoklamalar sonucu tespit edilen günlük hasılat tutarları ortalamasından hareketle aylık hasılat tutarı hesaplanır. Bu şekilde tespit edilen aylık hasılat tutarlarının toplamı, tespit yapılan ay sayısına bölünmek suretiyle aylık ortalama hasılat tutarı belirlenir. Aylık ortalama hasılat tutarı, faaliyette bulunulan ay sayısı ile çarpılmak suretiyle mükelleflerin ilgili takvim yılı hasılatları tespit edilir. Tespit edilen hasılat tutarları ile;

a) Bilanço esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait gelir tablosunda yer alan brüt satış tutarı,

b) İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait işletme hesap özetinde yer alan dönem içinde elde edilen hasılat tutarı,

c) Serbest meslek kazanç defteri tutanlar için ilgili takvim yılına ait serbest meslek kazanç bildiriminde yer alan gayrisafi hasılat tutarı,

arasındaki fark %20'den fazla olan mükellefler Vergi Usul Kanununun 370 inci maddesi kapsamında izaha davet edilir ve izahın değerlendirilmesi mezkûr madde hükmüne göre yapılacaktır.

Bu madde hükümleri kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanacaktır.

4- Elektronik Ticaret Hizmet Sağlayıcılarına Yapılan Ödemeler Vergi Kesintisi Kapsamına Alınıyor:

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinde yapılan değişiklik ile; 6563 sayılı Kanun kapsamında, elektronik ticaret yerlerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarının mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkan sağlayan aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkur Kanun hükümlerine göre faaliyette bulunan hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına aşağıda belirtilen faaliyetleri dolayısıyla yaptıkları ödemeler vergi kesintisi kapsamına alınmaktadır. **(Uygulama 1.1.2025 tarihinden itibaren başlayacak.)**

“19. 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemelerden,

20. Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden,”

“– (19) ve (20) numaralı bentler kapsamındaki vergi kesintisine tabi ödemeler için faaliyet konuları, ödeme türleri, sektörler, iş grupları ve iş neveleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte,”

5- Sahte Belge Düzenlemeleri Nedeniyle Teminat Uygulaması Kapsamına Giren Mükelleflerle İlgili Anayasa Mahkemesi Kararı Doğrultusunda Yeni Düzenlemeler Yapıldı:

213 sayılı VUK'nun 153/A maddesinde yapılan değişiklik ile; Anayasa Mahkemesi tarafından VUK'nun 153/A maddesinin üçüncü ve müteakip fıkralarında yer alan hükümleri iptal etmesi üzerine, madde kapsamında verilecek teminatlarla ilgili yeni düzenlemeler yapıldı. (Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

6- Tahsilat ve Ödemelerin Tevsiki Zorunluluğuna İlişkin Bakanlığın Yetkisi Genişletildi:

213 sayılı VUK'nun mükerrer 257. maddesinde yapılan değişiklik ile; mevcut metindeki tahsilat ve ödemelerin tevsiki zorunluluğuna ilişkin yetkisin kapsamı, kayıt dışı ekonomiyle mücadele amacıyla genişletilmektedir. 6563 sayılı Kanunla teknolojik gelişmeler ile dijitalleşmenin getirdiği yeni imkanlar çerçevesinde değişiklikler yapıldı. (Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

7- Kıymetli Madenlerin Değerlemesinde Borsa Rayicinin Esas Alınmasına Yönelik Düzenleme Yapıldı:

213 sayılı VUK'nun 263. maddesinde yapılan değişiklik ile; kıymetli madenler borsasında işlem gören kıymetli madenlerin değerlendirme işlemlerinde değerlendirme ölçüsü olarak “borsa rayicinin” kullanılmasına yönelik düzenleme yapıldı. (Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

8- Kıymetli Maden Üretimi ve Ticareti Yapan Mükelleflere Tasarruf Amaçlı Aktiflerinde Yer Alan Kıymetli Madenleri Borsa Rayici İle Değerlemeleri Gerekli Yönünde Düzenleme Yapıldı:

213 sayılı VUK'nun 274. maddesinde yapılan değişiklik ile; kıymetli maden üretimi ve alım-satımı ile iştigal eden mükelleflerin aktiflerinde ticari mal olarak kayıtlı olanlar hariç olmak üzere, tasarruf amacıyla aktiflerinde yer alan kıymetli madenler ile kıymetli maden ile olan alacak ve borçların borsa rayici ile değerlendirilmesi amaçlanmıştır. (Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

Buna göre; altın, gümüş, platin ve paladyum gibi kıymetli madenler borsa rayici ile değerlendirilecek. Borsa rayici yoksa veya borsa rayicinin muvazaalı bir şekilde oluşturduğu anlaşılırsa değerlemeye esas bedel olarak, bu rayiç yerine maliyet bedeli esas alınacak.

Bu madde hükmü kıymetli maden ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da caridir. Kıymetli maden ile olan mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit alacaklar ve borçlar değerlendirme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınır. Alacak ve borçların değerlendirme günü kıymetine ırcasına ilişkin olarak 280 inci, 281 inci ve 285 inci maddelerde yer alan hükümler bu fıkra kapsamındaki alacak ve borçlar bakımından da geçerli olacak.

9- Mükellefiyet Tesis Ettirmeksizin Kayıt Dışı Faaliyetler Nedeniyle Kesilecek Vergi Ziyai Cezaları %50 Artırımlı Uygulanacak:

213 sayılı VUK'nun 344. maddesinde yapılan değişiklik ile; mükellefiyet tesis ettirmeksizin, kayıt dışı faaliyetleri tespit edilecek mükelleflerin sebebiyet verecekleri vergi ziyasında vergi ziyai cezasının %50 artırımlı olarak uygulanmasına yönelik düzenleme yapıldı. **(Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)**

Vergi kanunlarına göre mükellefiyet tesis ettirilmesi gerektiği halde bu zorunluluğa uyulmaksızın vergi dairesinin itilalı dışında ticari, zirai veya mesleki faaliyette bulunmak suretiyle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi durumunda, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralara göre kesilecek vergi ziyai cezası %50 artırılarak uygulanacak. Aynı vergi türü ve dönemine ilişkin daha sonra yapılacak tarhiyatlar nedeniyle kesilecek vergi ziyai cezalarına da aynı artırım hükmü tatbik edilecek.

10- Usulsüzlük Ceza Tutarları Artırılarak Yeniden Belirlendi:

213 sayılı VUK'nun 352. Maddesinin yapılan değişiklik ile; Kanun'un 353. Maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentlerine ilişkin olarak yeni bir cetvel eklenmesi nedeniyle, Kanuna bağlı 2 adet cetvel olacağından ve mevcut cetvele sayı tahsisi yapıldığından 352. Maddede de ibare değişiklikleri yapılmıştır. Ayrıca usulsüzlük cezalarına ait tutarların belirlendiği Kanuna bağlı cetvelde yer miktarlar her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılmakla birlikte, bu cezaların artırılarak yeniden belirlenmesi ve caydırıcılığın artırılması amaçlanmaktadır. **(Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)**

213 sayılı Kanununun 352 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "bağlı cetvele" ibaresi "bağlı 1 sayılı cetvele" şeklinde, ikinci cümlesinde yer alan "bağlı cetvelde" ibaresi "bağlı 1 sayılı cetvelde" şeklinde ve Kanuna bağlı "Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel" başlığı "1 Sayılı Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel" şeklinde, mevcut Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetveldeki miktarlar aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

	Birinci derece usulsüzlükler için (TL)	İkinci derece usulsüzlükler için (TL)
"Mükellef Grupları		
1. Sermaye şirketleri	20.000	10.000
2. Sermaye şirketleri dışında kalan birinci sınıf tüccar ve serbest meslek erbabı	10.000	5.000
3. İkinci sınıf tüccarlar	5.000	3.500
4. Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	3.500	2.250
5. Kazancı basit usulde tespit edilenler	2.250	1.500
6. Gelir Vergisinden muaf esnaf	1.500	1.000"

11- Özel Usulsüzlük Cezaları Artırılarak Yeniden Belirlendi:

213 sayılı VUK'nun 353. Maddesinde yapılan değişiklik ile; maddenin birinci fıkrasının (1), (2), (6) ve (10) numaralı bentlerinde yer alan cezalar, her yıl yeniden değerlendirilme oranında artırımla birlikte, bu cezaların artırılarak yeniden belirlenmesi ve caydırıcılığın artırılması amaçlanmaktadır. **(Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacaktır.)**

213 sayılı Kanununun 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan "1.000 Türk lirasından aşağı olmamak üzere" ibaresi "bir takvim yılı içinde ilk tespit 10.000 Türk lirasından, sonraki tespitlerde Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tutarlardan aşağı olmamak üzere" şeklinde, "500.000" ibaresi "10 milyon" şeklinde değiştirilmiş, aynı bendin birinci paragrafına aşağıdaki cümleler eklenmiş, (2) numaralı bendinde yer alan "1.000 Türk lirası" ibaresi "bir takvim yılında ilk tespit 10.000 Türk lirası, sonraki tespitlerde Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tutarlarda" şeklinde, "50.000" ibaresi "1 milyon" şeklinde, "500.000" ibaresi "10 milyon" şeklinde değiştirilmiş, aynı bendin birinci paragrafına aşağıdaki cümleler eklenmiş, (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde, (6) numaralı bendinde yer alan "250.000.000 lira" ibaresi "65.000 Türk lirası" şeklinde, (10) numaralı bendinde yer alan "75.000.000 lira" ibaresi "15.000 Türk lirası" şeklinde değiştirilmiş ve Kanuna aşağıdaki 2 sayılı cetvel eklenmiştir.

Tek tespit aynı neviden birden fazla belgenin düzenlenmediğinin tespit edilmesi durumunda her bir belge için ayrı ayrı ceza kesilir ancak bu tespit, bu bent uyarınca kesilecek ceza uygulamasında, Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tespit sayısının belirlenmesinde bir adet tespit olarak değerlendirilir. Şu kadar ki, bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezasına tabi fiillerin, belgeleri almak zorunda olanlar tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden beş iş günü içerisinde idareye bildirilmesi durumunda, alıcı adına özel usulsüzlük cezası kesilmez. Bu bent kapsamındaki belgelerin düzenlenmediğinin belgeyi almak zorunda olanlar tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden beş iş günü içerisinde idareye bildirildiği durumlarda, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası üç kat olarak uygulanır. Bu bent kapsamındaki belgeler yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlenmesi halinde, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası iki kat olarak uygulanır. Bu bent kapsamındaki belgelerin yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlendiğinin belgeyi almak zorunda olanlar tarafından beş iş günü içerisinde idareye bildirildiği durumlarda, söz konusu belgeleri düzenleyenler adına bu bentte yer alan cezalar altı kat olarak uygulanır."

"Tek tespit aynı neviden birden fazla belgenin düzenlenmediğinin tespit edilmesi durumunda her bir belge için ayrı ayrı ceza kesilir ancak bu tespit, bu bent uyarınca kesilecek ceza uygulamasında, Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tespit sayısının belirlenmesinde bir adet tespit olarak değerlendirilir. Bu bent kapsamındaki belgelerin düzenlenmediğinin belge muhteviyatı işlemin muhatapları tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden beş iş günü içerisinde idareye bildirilmesi durumunda, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası üç kat olarak uygulanır. Bu bent kapsamındaki belgeler yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlenmesi halinde, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası iki kat olarak uygulanır."

Bu bent kapsamındaki belgelerin yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlendiğinin belge muhteviyatı işlemin muhatapları tarafından beş iş günü içerisinde idareye bildirildiği durumlarda, söz konusu belgeleri düzenleyenler adına bu bentte yer alan cezalar altı kat olarak uygulanır.”

“3. 232 nci maddenin birinci fıkrasının 1 ila 5 numaralı bentlerinde sayılanlar dışında kalan kişilerin fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi ve giriş ve yolcu taşıma biletlerini almadıklarının tespit edilmesi halinde bunlara her bir belge için 5.000 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilir. Ancak, bu bent uyarınca kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı bir takvim yılı için 50.000 Türk lirasını geçemez. Şu kadar ki, bu bent kapsamındaki kişiler tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken tarihi takip eden beş iş günü içerisinde belgenin düzenlenmediğinin idareye bildirilmesi durumunda, bunlar adına özel usulsüzlük cezası kesilmez.”

	353 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (1) Numaralı Bendi Ceza Miktarı (Asgari-TL)	353 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (2) Numaralı Bendi Ceza Miktarı (TL)
2. Tespit	20.000	20.000
3. Tespit	30.000	30.000
4. Tespit	40.000	40.000
5. Tespit	50.000	50.000
6. ve Sonraki Tespitler	100.000	100.000”

12- Damga Vergisi Tahsil Edilmeden İşlem Yapan Noterlere Kesilecek Özel Usulsüzlük Cezası Alt Sınırı 40 TL Olarak Yeniden Belirlendi:

213 sayılı VUK'nun 355. Maddesinde yapılan değişiklik ile; damga vergisi ödenmemiş kağıtları, vergi ve cezası tahsil edilmeden tasdik eden veya örneklerini çıkarıp veren noterler adına kesilen özel usulsüzlük cezasının her bir kağıt için olan alt sınırı, her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılmakla birlikte, caydırıcılığı artırmak amacıyla yeniden belirlenmesine ihtiyaç duyulmuş ve madde ile söz konusu tutar 40 TL olarak yeniden belirlenmiştir. (Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

13- Usulüne Uygun Olmayan Ödemeler İle Mal Satışı ve Hizmet İfalarında Belge Düzenlemeyen veya Almayanlara Kesilecek Özel Usulsüzlük Cezaları Artırıldı:

213 sayılı VUK'nun mükerrer 355. Maddesinde yapılan değişiklik ile; maddenin birinci ve dördüncü fıkralarında yer alan cezalar her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılmakla birlikte, bu cezaların yeniden belirlenmesi suretiyle caydırıcılığının artırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca elektronik ticaretin vergilendirilmesine yönelik getirilen yükümlülöklere uyulmaması halinde kesilecek cezalar düzenleniyor. Mal veya hizmet alım satımına taraf olanların, düzenlenmesi zorunlu belgeleri düzenlememesi veya alınmaması durumunda uygulanacak ceza miktarları belirlendi. Ödemelerin usulüne uygun yapılmaması, başkalarına ait IBAN veya kredi kartı vasıtasıyla yapılan ödemelerde taraflara uygulanacak ceza miktarları belirlendi. (Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

213 sayılı Kanununun mükerrer 355 inci maddesinin başlığına "107/A," ibaresinden sonra gelmek üzere "152/A, 153/A," ibaresi eklenmiş, aynı maddenin;

a) Birinci fıkrasının; (1) numaralı bendinde yer alan "1.000" ibaresi "20.000" şeklinde, (2) numaralı bendinde yer alan "500" ibaresi "10.000" şeklinde, (3) numaralı bendinde yer alan "250" ibaresi "5.000" şeklinde, üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde, dördüncü cümlesinde yer alan "1 milyon" ibaresi "10 milyon" şeklinde, son cümlesinde yer alan "Mükerrer" ibaresi "152/A maddesi veya mükerrer" şeklinde değiştirilmiştir.

"Mükerrer 257 nci maddenin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi ile getirilen zorunluluklara uymayanlar ile aynı bent kapsamında bildirilmesi gereken alım, satım, kiralama, ilan ve reklama ilişkin bilgileri bildirmeyen, eksik veya yanıltıcı bildirimde bulunanlara, bildirilmeyen, eksik veya yanıltıcı bildirilen her bir alım, satım, kiralama, ilan ve reklama konu mal ve hizmete ilişkin bilgi ve diğer yükümlülükler için (1), (2) ve (3) numaralı bentler uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilir, bu şekilde kesilen özel usulsüzlük cezası her bir bildirim için 10 milyon Türk lirasından fazla olamaz."

b) Dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "uymayan mükelleflerden" ibaresi "uymayanların" şeklinde, "% 5'i" ibaresi "% 10'u" şeklinde, ikinci cümlesinde yer alan "kesilen mükellefler" ibaresi "kesilenler" şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan "770.000 TL'yi" ibaresi "20 milyon Türk lirasını" şeklinde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Teosik zorunluluğuna aykırı bir şekilde ödeme yapanların, durumu ödemeyi takip eden beş iş günü içerisinde kendiliğinden idareye bildirmesi halinde, ödemede bulunan adına bu fıkra uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilmez."

c) Dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Mal teslimi veya hizmet ifalarına ilişkin tahsilatların, banka ve benzeri finans kurumları, ödeme kuruluşları veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla başkalarının adı ve/veya hesabı kullanılarak yapılması durumunda, her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan cezalardan az olmamak üzere işleme konu tutarın % 10'u nispetinde, mal teslimi veya hizmet ifasını yapanlar ile adına ve/veya hesabına ödeme yapılanlara ayrı ayrı özel usulsüzlük cezası kesilir. Bu şekilde ceza kesilen mükellefler hakkında üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz. Ancak, bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemez.

23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu uyarınca izin verilen durumlar hariç olmak üzere kredi kartı, banka kartı, ön ödemeli kart, karekod, elektronik cüzdan ve benzeri ödeme araçları kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen tahsilatların, kendi mükellefiyeti adına kayıtlı olmayan ödeme sistemleri veya cihazları aracılığıyla yapılması durumunda, tahsilatı yapan mükelleflere ve kendi adına kayıtlı olan bu sistemleri veya cihazları kullandıranlara ayrı ayrı her bir işlem için bu maddeye göre tatbik olunan özel usulsüzlük cezasının üç katı uygulanır. Şu kadar ki, bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemez.

153/A maddesinin üçüncü ve müteakip fıkraları uyarınca istenilen teminatın süresinde verilmemesi veya tamamlanmaması halinde mezkûr fıkralar kapsamında verilmesi veya tamamlanması gereken teminat tutarı kadar, teminatı vermeyenler veya tamamlamayanlar adına özel usulsüzlük cezası kesilir. Bu ceza hakkında, Kanununun 376 nci maddesi ile uzlaşma hükümleri uygulanmaz."

ç) Maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ödeme kaydedici cihaz üreticisi veya ithalatçıları ile bu cihazlara ilişkin hizmet veren güvenli servis sağlayıcıları, bankalar, elektronik para kuruluşları, ödeme kuruluşları, şarj ağı işletme lisansı sahipleri ve elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması hususlarından herhangi biri için hizmet verme konusunda yetkilendirilenler ile sipariş, satış, muhasebe, stok takip ve benzeri programları kullandıran, teslim eden veya satan mükelleflerden; bu Kanunun 149 uncu, mükerrer 242 nci ve mükerrer 257 nci maddeleri uyarınca vergi güvenliğini sağlamak amacıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığınca nitelikleri belirlenip onaylanan ve kullanma yükümlülüğü getirilen elektrikli, elektronik, manyetik ve benzeri cihazlar ve sistemler haricindeki cihaz ve sistemleri veya kullanmaması gereken elektrikli, elektronik, manyetik ve benzeri cihazlar ve sistemleri mükelleflere kullandıran, teslim eden veya satanlara, Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre bu cihaz ve sistemlerle entegre veya bağlantılı olarak çalışması gereken program, cihaz veya sistemleri gerekli entegrasyonu veya bağlantıyı yapmadan kullandıran, teslim eden veya satanlara, Hazine ve Maliye Bakanlığı veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına bu cihaz ve sistemler tarafından aktarılması gereken belge, bilgi ve verilerin aktarılmasını sağlayacak sistemleri kurmayan veya 359 uncu maddenin (ç) ve (d) bendi kapsamına girenler hariç olmak üzere bu sistemlerin gerçeğe uygun olmayan şekilde belge, bilgi ve veri aktarmasına sebebiyet verenler ile elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması ile bunlara ilişkin sistem ve yazılım gereksinimleri hususlarında Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslara aykırı davranışlara her bir tespit için ayrı ayrı olmak üzere birinci fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan özel usulsüzlük cezasının on katı tutarında özel usulsüzlük cezası kesilir. Ancak bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemez. Bu fıkraya göre ceza kesilmesini gerektiren fiillerin, aynı zamanda 6/12/1984 tarihli ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun uyarınca usulsüzlük veya özel usulsüzlük cezası kesilmesini gerektirmesi durumunda aynı fiillerden dolayı 3100 sayılı Kanun uyarınca ayrıca ceza kesilmez. Tek bir fiilin bu maddede yer alan birden fazla özel usulsüzlük cezası kesilmesini gerektirmesi halinde bu cezalardan en ağırı kesilir.”

14- Vergi Aslı Uzlaşma Kapsamından Çıkarıldı, Cezalarda Uzlaşma Aynen Devam Ediyor:

213 sayılı VUK'nun 112, 376, Ek-1, Ek-7, Ek-8, Ek-9, Ek-11. Maddelerinde yapılan değişiklikler ile; vergi aslı uzlaşma kapsamından çıkarılmıştır. 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'na eklenen geçici 35. Madde ile değişikliklerin yürürlük tarihi olan 02.08.2024 tarihinden önce yapılan vergide uzlaşma taleplerinde değişiklik öncesi hükümlerin uygulanacağına yönelik düzenleme yapıldı.

(Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

“GEÇİCİ MADDE 35- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce uzlaşma talep edildiği halde henüz uzlaşma günü verilmemiş, uzlaşma günü verilmiş ancak uzlaşma görüşmesi yapılmamış ya da çeşitli nedenlerle uzlaşma günü ertelenmiş veya uzlaşma talep süresi geçmemiş olan vergi ve cezalara ilişkin bu Kanunun 112 nci, 376 nci, ek 1 inci, ek 7 nci, ek 8 inci, ek 9 uncu ve ek 11 inci maddelerinin bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilmeden önceki hükümleri uygulanır.”

15- Gezi, Eğlence, Spor ve Amatör Balıkçılık Faaliyetlerinde Kullanılan Özel Tekne Ve Yatlar KDV Yönünden "Deniz Taşıma Araçlarına" Tanınan İstisna Kapsamından Çıkarıldı:

3065 sayılı KDV Kanunu'nun 13. Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yapılan değişiklik ile; gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçlar, özel tekne ve yatlar, deniz taşıma aracı olarak kabul edilmeyeceğinden istisna kapsamından çıkarılmaktadır. (Uygulama 1.9.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

MADDE 17- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

"(Bu bendin uygulanmasında gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçlar, özel tekne ve yatlar, deniz taşıma aracı olarak kabul edilmez.)"

16- Ulusal Güvenlik Amaçlı ve Engelliler İçin İthalatta Uygulanan İlave İstisnalar Kaldırıldı:

3065 sayılı KDV Kanunu'nun 16. Maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde yapılan değişiklik ile; ulusal güvenlik kuruluşlarına milli savunma ve iç güvenlik ihtiyaçları için yapılan teslim ve hizmetler ile engellilerin eğitimleri, mesleki ve günlük yaşamları için özel olarak üretilmiş her türlü araç-gereç ve özel bilgisayar programlarının teslimi KDV den istisna olup, bu malların yurt içi teslimlerinde uygulanan mevcut istisnalar aynı şekilde söz konusu malların ithalatında da uygulanmaktadır. Ancak 4458 sayılı Kanunun 167. Maddesine göre ithal edilecek bazı mallar ile taşıt araçları bakımından ithalata ilave bir istisna uygulanması, bu malların ithalatını teşvik edici, yurt içi alımlarını ise caydırıcı mahiyettedir. Yapılan düzenleme ile, belirtilen malların ithalatı ve yurt içi teslimlerindeki ithalat lehine olan uygulama farklılığı giderilerek, KDV Kanunundaki istisnanın devam ettirilmesi sağlanmaktadır. (Uygulama 1.11.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

MADDE 18- 3065 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan "167 nci maddesi [(5) numaralı fıkrasının (a) bendi ile (7) numaralı fıkrası hariç]" ibaresi "167 nci maddesinin birinci fıkrası [(3) numaralı bendi, (5) numaralı bendinin (a) alt bendi, (7) numaralı bendi ile (12) numaralı bendinin (a) alt bendi hariç]" şeklinde değiştirilmiştir.

17- Faaliyetlerini Bırakan, Bölünen Veya İnfisah Eden Mükelleflerin Sonraki Döneme Devreden KDV'leri Devralanlar Tarafından İndirilecek KDV Olarak Kullanabilmeleri İçin Vergi İncelemesi Şartı Getirildi:

3065 sayılı KDV Kanunu'nun 17. Maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) bendinde yapılan değişiklik ile; faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerin bünyesinde bulunan sonraki döneme devreden KDV tutarlarının, devralan şirkette indirilecek KDV olarak kullanılabilmesi için, bu KDV nin doğruluğuna ilişkin gerekli incelemenin VUK'da düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılması ve inceleme sonucuna göre indirim hakkının verilmesi amaçlanmaktadır. (Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

MADDE 19- 3065 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) bendinin parantez içi hükmünde yer alan "mükerrer indirimde yol açmayacak şekilde" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre" ibaresi eklenmiştir.

18- Beş Takvim Yılı Veya Daha Fazla Süreyle Devreden KDV Tutarlarının İndirimi Engellenerek, Belirli Şartlar Dahilinde Gelir veya Kurumlar Vergisi Bakımından Gider Olarak Dikkate Alınabilme İmkânı Getiriliyor:

3065 sayılı KDV Kanunu'nun 30. Ve 58. Maddelerinde yapılan değişiklik ile; beş takvim yılı veya daha fazla süreyle devreden KDV tutarlarının, indirim KDV hesaplarından çıkarılarak özel bir hesaba alınması, mükelleflerin talebine bağlı olarak yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre gelir veya kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınması imkanı sağlanmakta ve devreden KDV tutarlarının azaltılması amaçlanmaktadır. **(Bu Yöndeki Aşağıda Belirtilen Değişiklikler 1.1.2030 Tarihinden İtibaren Geçerli Olacak.)**

MADDE 20- 3065 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"f) Beş takvim yılı süresince indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi."

MADDE 22- 3065 sayılı Kanununun 58 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Şu kadar ki, bu Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca indirilemeyecek katma değer vergisi, sonraki döneme devreden katma değer vergisi hesabından çıkarılarak özel bir hesaba alınır. Özel hesaba alınan sonraki döneme devreden katma değer vergisi, üç yıl içinde mükellefler tarafından yapılacak talep üzerine, Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın talep tarihinden itibaren bir yıl içerisinde yapılacak vergi incelemesi sonucunda incelemenin tamamlandığı yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınabilir. Bu suretle talepte bulunulmayan katma değer vergisi gider yazılmaz.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanmasında vergi incelemesi dışında farklı usuller tespit etmeye, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

19- KDV İadelerinin Vergi İncelemesi Sonucuna Göre Yerine Getirilebileceğine Yönelik Düzenleme Yapıldı:

3065 sayılı KDV Kanunu'nun 36. Maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik ile; KDV iadelerinin gerekli hallerde vergi incelemesi sonucuna göre yerine getirilebileceğine yönelik, Tebliğde hüküm olmasına rağmen, Kanun'da bu yönde bir hüküm olmaması nedeniyle yaşanan ihtilafların önüne geçmek amacıyla, mükelleflerin KDV iadelerinin doğru bir şekilde yapılması ve haksız KDV iadesine sebebiyet verilmemesini teminen KDV iadelerindeki esas usulün, vergi incelemesi olduğuna yönelik düzenleme yapıldı.

KDV iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye eskiden olduğu gibi Bakanlık yetkili olup, iade ve mahsup işlemlerinde önceden olduğu gibi; YMM raporuyla iade/mahsup vb. belirleme yetkisini kullanmaya devam edecektir.

Düzenlemenin getirilme sebebi; bazı mükelleflerin sahte ve/veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belgelerle haksız KDV iadesi aldığı için vergi inceleme raporları ile ortaya konulmasına rağmen, mahkemelerce KDV iadesinin vergi inceleme sonucuna göre yapılacağına yönelik Kanunda bir düzenleme olmadığından bahisle, dava kayıpları ve hazine kayıplarının önünü geçilmesi amaçlanmıştır.

Bu düzenleme sonrası önceki uygulamaların aynen devan edeceği, sadece KDV iadesinde esas usulün vergi incelemesi olduğunun Kanuni dayanağını oluşturmak için yapılan bir düzenleme olduğu tahmin ediliyor. Bu yetki zaten Tebliğde yer almaktaydı, ancak Kanuni dayanaktan yoksun olduğu için yasal alt yapı oluşturulmuş olacak.

(Değişiklik 1.9.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

MADDE 21- 3065 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrasına birinci cümlesinden önce gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve mevcut birinci cümlesinde yer alan “Maliye Bakanlığı” ibaresi “Şu kadar ki, Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun hükümleri uyarınca iade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan iade taleplerinin vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilmesi esastır.”

20- Deprem Bölgesinde Bağışlanmak Üzere İnşa Edilen Binaların İnşasına Yönelik Yabancı Devlet Kurum Ve Kuruluşlarına Yapılacak Teslim ve Hizmetler 31/12/2025 Tarihine Kadar KDV’den İstisna Ediliyor:

3065 sayılı KDV Kanunu’na geçici 45’inci madde eklenmek suretiyle; 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanmak üzere, konut, iş yeri, okul, öğrenci yurdu, hastane, ibadethane, kültür ve sanat merkezi, kütüphane gibi taşınmazların inşasına ilişkin yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına yapılan teslim ve hizmetler ile aynı yerlerde genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konutların yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına teslimlerinin 31/12/2025 tarihine kadar KDV’den istisna tutulmasına, bu kapsamdaki işlemler nedeniyle yüklenilen vergilerin indirim ve iadesine imkan sağlanması amaçlanmaktadır. ***(Uygulama 2.8.2024 tarihinden itibaren başlayacaktır.)***

“GEÇİCİ MADDE 45- 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanmak üzere, konut, iş yeri, okul, öğrenci yurdu, hastane, ibadethane, kültür ve sanat merkezi, kütüphane gibi taşınmazların inşasına ilişkin yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına 1/1/2024 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler ile bu yerlerde genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konutların yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına teslimi 31/12/2025 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler bu Kanununun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

21- Serbest Bölgelerden Yurt İçine Yapılan Satışlardan Elde Edilen Kazançlara Uygulanan Kurumlar Vergisi İstisnası Kaldırıldı:

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun geçici 3. Maddesinde yapılan değişiklik ile; serbest bölgelerde faaliyet gösteren kurumların münhasıran yurt dışına yaptıkları satışlardan (ihracattan) elde ettikleri kazançların istisna uygulamasına devan edilirken, yurt içine yaptıkları satışlardan elde edilen kazançlara tanınan istisnanın ise kaldırılması öngörülmektedir. *(Değişiklik 1.1.2025 tarihinden itibaren uygulanacaktır.)*

MADDE 24- 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin ilk cümlesinde yer alan “imal ettikleri ürünlerin” ibaresi “imal ettikleri ürünlerin yurt dışına” şeklinde değiştirilmiştir.

22- Ulusal Güvenlik Kuruluşlarının ÖTV Kanunu Kapsamındaki Malların İthalinde Uygulanan İlave İstisnalar Kaldırılmaktadır:

4760 sayılı ÖTV Kanunu'nun 7. Maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile; ÖTV Kanunu kapsamındaki malların yurt içi teslimlerinde uygulanan istisnalar aynı şekilde aynı malların ithalatında da uygulanmaktadır. Ancak 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 167. Maddesi çerçevesinde ulusal güvenlik kuruluşlarının ithal edeceği bazı mallar bakımından ithalatta ilave bir istisna uygulanması, bu malların ithalatını teşvik edici, yurt içi alımları ise caydırıcı duruma getirdiğinden, yapılan düzenleme ile ithalata yönelik ilave istisna uygulamasının sonlandırılması amaçlanmaktadır. *(Değişiklik 1.11.2024 tarihinden itibaren uygulanacaktır.)*

MADDE 25- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan “167 nci Maddesi [(5) numaralı fıkrasının (a) bendi ve (7) numaralı fıkrası kapsamında ithal edilen eşya ile (12) numaralı fıkrasının (a) bendi” ibaresi “167 nci maddesinin birinci fıkrası [(3) numaralı bendi, (5) numaralı bendinin (a) alt bendi ve (7) numaralı bendi kapsamında ithal edilen eşya ile (12) numaralı bendinin (a) alt bendi” şeklinde değiştirilmiştir.

23- ÖTV Kanununa Göre Bazı Tütün Mamüllerinden Alınmakta Olan Asgari Maktu Vergi Tutarının %20'sine Kadar Olan Sınırlama Kaldırılıyor:

4760 sayılı ÖTV Kanunu'nun 12. Maddesinin (2) numaralı fıkrasında yapılan değişiklik ile; ÖTV Kanunu'na ekli (III) sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan bazı tütün mamüllerinden alınmakta olan maktu vergi tutarına ilişkin asgari maktu vergi tutarının %20 sine kadar olan sınırlama kaldırılarak, birim ambalajda bulunan mamül için alınacak asgari maktu vergi tutarı kadar maktu vergi alınabilmesine ilişkin yetki alınması amaçlanmaktadır. *(Değişiklik 2.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak)*

MADDE 26- 4760 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan "tutarın %20'sine tekabül eden" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

24- Kısa Vadeli Sigorta Kolları Prim Oranı %2'den %2,25'e Çıkarıldı:

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81. Maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yapılan değişiklik ile; %2 olarak uygulanmakta olan kısa vadeli sigorta kolları prim oranının yeniden belirlenmesi ve yeni belirlenen %2,25 prim oranının %1,5'e kadar indirmeye yada %2,5'e kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılınmıştır.

(Değişiklik 1.9.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

MADDE 28- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan "%2'sidir." ibaresi "%2,25'idir." şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü cümlesinde yer alan "oranına" ibarelerinden sonra gelmek üzere "kadar" ibareleri eklenmiştir.

25- En Az Emekli Maaşı 10.000 TL'den 12.500 TL'ye Çıkarıldı:

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun ek 19. Maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile; 10.000 TL olarak uygulanan en az emekli aylığı tutarının 12.500 TL ye yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

(Değişiklik 2024/Temmuz ayı ödemelerinden geçerli olacak.)

MADDE 29- 5510 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "10.000" ibaresi "12.500" şeklinde değiştirilmiştir.

26- Emekli Çalışanlara Uygulanan 5 Puanlık Destek Primi İndirimi Uygulaması Kaldırıldı:

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun geçici 95. Maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. Kanuna 1/3/2023 tarihinde 7435 sayılı Kanun ile eklenen geçici 95. Maddesi ile 8/9/1999 öncesinde sigortalı sayılanlardan maddenin yürürlük tarihinden sonra ilk defa yaşlılık veya emeklilik aylığı bağlanması için talepte bulunarak aylık bağlananların aynı işyerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya devam etmeleri halinde uygulanan 5 puanlık destek primi uygulaması kaldırılmaktadır.

(Değişiklik 1.9.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

MADDE 30- 5510 sayılı Kanunun geçici 95 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

27- Taşınmazlara Yatırım Yapan Fon ve Ortaklıklara Taşınmazdan Elde Edecekleri Kazançların %50'sini Ortaklara Dağıtmaları Halinde İstisna Getirildi:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5. Maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (d) bentlerinde yapılan değişiklik ile; taşınmazlara yatırım yapan fon ve ortaklıkların, ticari mal niteliğinde olanlar dahil sahip oldukları taşınmazlardan elde ettikleri kazançların %50 sinin, maddede öngörülen süre içerisinde ortaklarına kar payı olarak dağıtmaları istisnanın temel koşulu olarak düzenlenmektedir.

(Değişiklik 1.1.2025 tarihinden itibaren uygulanacak.)

Maddedeki taşınmaz kazançları ibaresinden; taşınmaz alım satım kazançları, kira gelirleri, taşınmaza dayalı hakların devir ve temliklerinden elde edilen kazançlar, taşınmaz inşaat projelerinden elde edilen gelirler, taşınmaz işletme gelirleri gibi doğrudan taşınmazlardan elde edilen gelir ve kazançların anlaşılması gerektiği düzenleniyor.

Kar dağıtımına konu kazanç bahse konu taşınmazlardan elde edilen kazançlara yönelik olup, bu gelirler haricindeki kazançların dağıtım zorunluluğu olmayacaktır. Kar dağıtım şartının sağlanmaması durumunda taşınmaz gelirleri de dahil diğer tüm gelirler için istisna uygulanamayacaktır.

Faaliyet alanı gereği portföyüne veya aktifine taşınmaz dahil edemeyen ve inşaat projeleri yapamayan fon ve ortaklıkların bahse konu gelirleri olamayacağından, bu fon ve ortaklıklar için kar dağıtım şartı aranmayacaktır.

Ayrıca, birinci fıkranın (a) bendinde yapılması planlanan değişiklik ile, kar dağıtım şartını sağlamayan ve bu nedenle istisnadan faydalanamayan yatırım fon ve ortaklıklarından kar payı elde eden kurumların, iştirak kazançları istisnasından faydalanabilmelerine imkan sağlanmaktadır.

MADDE 32- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin son cümlesinde yer alan "elde edilen" ibaresi, "elde edilen, (d) bendindeki istisnadan yararlanamayan fon ve ortaklıklardan elde edilenler hariç," şeklinde değiştirilmiş ve (d) bendine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Bu istisnadan faydalanılabilmesi için fon ve ortaklıkların (emeklilik yatırım fonları hariç) sahip oldukları taşınmazlardan elde ettikleri kazançların en az %50'sinin, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar kâr payı olarak dağıtılması şarttır. Bu süre içerisinde belirtilen orana kadar kârın ortaklara dağıtılmaması durumunda, istisnadan faydalanılması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır."

28- Kurumların Elektronik Ticaret Hizmet Sağlayıcılarına Yapılacak Ödemeler Vergi Kesintisi Kapsamına Alındı:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15 ve 30. Maddelerinde yapılan değişiklik ile; elektronik ticaret Pazar yerlerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarının mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına yada sipariş verilmesine imkan sağlayan aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına faaliyetleri dolayısıyla yaptıkları ödemeler vergi kesintisi kapsamına alınmaktadır.

(Değişiklikler 1.1.2025 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

MADDE 33- 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler ve dördüncü fıkrasında yer alan "dar mükellef olmasına göre" ibaresinden sonra gelmek üzere ", birinci fıkranın; (h) bendi kapsamındaki vergi kesintisine konu ödemeleri faaliyet konuları ve ödeme türleri itibarıyla, (ı) bendi kapsamında vergi kesintisine konu mal ve hizmetleri ise faaliyet konuları, sektörler, iş grupları, iş neveleri itibarıyla" ibaresi eklenmiştir.

"h) 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemelerden.

1) Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden.”

MADDE 34- 5520 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler ve sekizinci fıkrasında yer alan “dar mükellef olmasına göre” ibaresinden sonra gelmek üzere “, birinci fıkranın; (e) bendi kapsamındaki vergi kesintisine konu ödemeleri faaliyet konuları ve ödeme türleri itibarıyla, (f) bendi kapsamında vergi kesintisine konu mal ve hizmetleri ise faaliyet konuları, sektörler, iş grupları, iş neveleri itibarıyla” ibaresi eklenmiştir.

“e) 6563 sayılı Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla Türkiye’de iş yeri veya daimi temsilcisi bulunan hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemelerden.

f) Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler veya faaliyet konularına ilişkin Türkiye’de iş yeri veya daimi temsilcisi bulunanlardan mal ve hizmet alımlarına yönelik yapılan ödemelerden.”

29- Yap-İşlet-Devret Modeli Kapsamında Faaliyette Bulunan Kurumlara Uygulanacak Kurumlar Vergisi Oranı %30'a Çıkarılıyor:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 32. Maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile; 3996 sayılı kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilen projeler ile 6428 sayılı Kanuna göre kamu özel işbirliği modeli çerçevesinde yürütülen projelerde faaliyette bulunan kurumların kazançları üzerinden %30 oranında kurumlar vergisi alınması amaçlanmaktadır. Düzenleme ile, anılan kurumların münhasıran bu faaliyetlerinden elde edecekleri kazançlara değil, tüm faaliyet kazançlarına bu oranın uygulanması sağlanacaktır.

(Değişiklik, 2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecek)

MADDE 35- 5520 sayılı Kanununun 32 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve emeklilik şirketlerinin” ibaresi “, emeklilik şirketleri ve 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtılması Hakkında Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilen projeler ile 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yapıtılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre kamu özel iş birliği modeli çerçevesinde yürütülen projelerde sözleşmenin tarafı olarak faaliyette bulunan şirketlerin” şeklinde değiştirilmiştir.

30- Belirli Şartlara Göre Yurt İçi Şirketlere %10 Oranında Asgari Kurumlar Vergisi Getiriliyor:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 32/B maddesinden sonra gelmek üzere 32/C maddesi ihdas edilerek; kurumlar vergisi mükelleflerinin hesaplayacakları kurumlar vergisinin tespitine yönelik vergi güvenlik müessesisi ihdas edilmek suretiyle 2025 yılı kazançlarından başlanılmak üzere, asgari kurumlar vergisi getirilmiştir.

Yapılan düzenlemeye göre hesaplanan kurumlar vergisi, kurumların indirim ve istisna düşülmeden önceki kurum kazancının %10'undan az olamayacaktır.

(Değişiklik, 2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecek)

MADDE 36- 5520 sayılı Kanuna 32/B maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Yurt içi asgari kurumlar vergisi

MADDE 32/C- (1) 32 nci ve 32/A maddeleri hükümleri dikkate alınarak hesaplanan kurumlar vergisi, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının %10'undan az olamaz.

(2) Yurt içi asgari kurumlar vergisi hesaplanırken birinci fıkrada belirtilen kurum kazancından aşağıdaki istisna ve indirimler düşülür:

- a) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (ç), (i), (j) ve (k) bentleri ile sahip oldukları taşınmazlardan elde edilen kazançlar dışında (d) bendinde sayılan istisna kazançlar,
- b) 10 uncu maddenin birinci fıkrasının; (g) ve (h) bentleri kapsamındaki indirimler,
- c) 16/12/1999 tarihli ve 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu kapsamında vergiden istisna edilen kazançlar,
- ç) 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kazanç istisnası ile kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılabilen Ar-Ge ve tasarım indirimleri.

(3) Birinci fıkrada hesaplanan yurt içi asgari kurumlar vergisinden, 32 nci maddenin altıncı, yedinci ve sekizinci fıkraları uyarınca indirimli oran uygulaması nedeniyle alınmayan vergi ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında alınmış olan teşvik belgelerindeki yatırıma katkı tutarlarının kullanılması nedeniyle 32/A maddesi hükmüne istinaden ilgili hesap döneminde alınmayan vergi indirilir ve ödenmesi gereken yurt içi asgari kurumlar vergisi belirlenir.

(4) Bu madde hükmü geçici vergi dönemleri için de uygulanır.

(5) İlk defa faaliyete başlayan kurumlar hakkında faaliyete başlanılan hesap döneminden itibaren üç hesap dönemi boyunca bu madde hükümleri uygulanmaz.

(6) Bu maddede yer alan indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancı ibaresi, hesap dönemi sonundaki ticari bilanço kârına kanunen kabul edilmeyen giderlerin eklenmesiyle bulunan tutarı ifade eder.

(7) Birinci fıkrada yer alan oranı; sektörler, faaliyet konusu, iş kolları ya da üretim alanları itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte sifıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı, maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 37- 5520 sayılı Kanunun dördüncü kısım başlığı “Ortak Hükümler” şeklinde değiştirilmiş, Kanuna 36 ncı maddesinden sonra gelmek üzere kısım ve bölüm başlığı ile birlikte aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

31- Dünya Genelinde Yıllık Konsolide Hasılatı 750 Milyon Avro Karşılığı TL'yi Aşan Çok Uluslu Şirketlere Asgari %15 Kurumlar Vergisi Ödeme Zorunluluğu Getiriliyor:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 36. Maddesinden sonra gelmek üzere "Yerel ve Küresel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi" getirilmesine yönelik "Beşinci Kısım" ihdas edilmek üzere Ek 1 – Ek 13 maddeleri ile buna yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Farklı ülke uygulamaları ile OECD nezdinde yayımlanan Model Kurallar ve Rehberler de dikkate alınarak, dünya genelinde elde ettikleri yıllık konsolide hasılatı 750 milyon Avro karşılığı Türk Lirasını aşan çok uluslu işletmelere asgari düzeyde (%15) kurumlar vergisi uygulaması getirilmektedir.

Bu düzenleme ile, büyük çok uluslu işletmelerin elde ettikleri kazançları üzerinden hesaplanan toplam verginin asgari kurumlar vergisi oranına (%15) eşitlenmesi amaçlanmaktadır.

Düzenleme; Kanun'un 36. Maddesinden sonra eklenen "Beşinci Kısım" da 5 bölüm olarak, toplamda 13 maddeden (Ek 1- Ek 13) oluşmaktadır.

(Değişiklik 2024 ve sonraki yıllara ait kazançlara uygulanabilecek.)

32- Çok Uluslu Şirketlere Getirilen Asgari Kurumlar Vergisi Uygulamasına Yönelik Geçiş Hükümleri Belirleniyor:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na geçici 17. Madde eklenmek suretiyle; yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisinin uygulanmasına yönelik Kurumlar Vergisi Kanununa "Beşinci Kısım" olarak ihdas edilen vergileme kurallarıyla ilgili geçiş hükümleri düzenlenmektedir.

33- Yurt Dışı Çıkış Harcı Tutarı 50 TL'den 500 TL'ye Çıkarılıyor:

5597 sayılı Yurt Dışı Çıkış Harcı Hakkında Kanun İle Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1. Maddesinde yapılan değişiklik ile; 150 TL olan harç tutarı, 500 TL ye çıkarılması planlanmaktadır.

(Değişiklik 12.8.2024 tarihinden itibaren geçerli olacak.)

"Bu harç, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu suretle hesaplanan harç tutarının 10 Türk lirasına kadarki kesirleri dikkate alınmaz. Şu kadar ki, bu kapsamda hesaplanan harcın uygulandığı yılın ocak ayının onuncu günü sonuna kadar yapılan yurt dışına çıkışlarda, bir önceki yılın sonu itibarıyla geçerli tutar üzerinden yapılmış harç ödemeleri için fark ikmal edilmez."

Saygılarımızla;

BOĞAZIÇI BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

(!) Sirkülerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlı olup, vergiyi doğuran olay ve diğer yükümlülüklerin özelliğine göre farklılıklar oluşabileceğinden tereddüt edilen hususlarda konusunda uzman bir danışmandan veya yetkili kurumlardan görüş alınması gerekmekte olup, sadece sirkülerimiz esas alınarak yapılacak işlemler sonucunda doğabilecek zararlardan yazar veya müşavirliğimiz sorumlu tutulamaz.